

ske mærkningsordninger, hvoraf Enhedslisten jo selv har forslået yderligere et.

Vi mener også i Det Radikale Venstre, at spørgsmålet om bæredygtighed – f.eks. i forhold til miljøet – skal indgå i frihandelsaftalerne i WTO, og at store virksomheder f.eks. via internationale brancheorganisationer sammen med forbrugerorganisationer og regeringer bør indgå frivillige, men bindende aftaler om at fremme produktion baseret på internationale konventioner om arbejdstagerrettigheder, miljø og bæredygtighed i alle led af produktionen, herunder også aftaler om gennemsigtighed i forhold til forbrugerne og ikke mindst regler for kontrol med, hvorvidt aftalerne bliver overholdt.

Vi så også gerne, at de virksomheder, som går forrest med den form for frivillighed – frivillige aftaler om gennemsigtighed og bæredygtighed, f.eks. via en fair trade-mærkning – kan få særlige fordele som handelspartnere eller lignende. Det kan vi i øvrigt komme tilbage til, når vi skal tale om det offentlige som indkøber, når vi skal diskutere det næste beslutningsforslag.

Men samlet set vil jeg tage meget positivt imod Enhedslistens tema, altså behovet for større gennemsigtighed i forhold til, hvilke vilkår produkterne er produceret under, og det behov ser jeg ligesom Enhedslisten. Men jeg må sige, at sådan lige umiddelbart ser jeg ikke det konkrete løsningsforslag, som Enhedslisten kommer med, som det rigtige. Jeg tror, vi skal nogle år ud i fremtiden, før vi er modne til at vedtage noget, der ligner det her, og under alle omstændigheder forestiller jeg mig, at der så må være tale om en international aftale og ikke en national dansk aftale.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Først tak for det positive omkring hensigten med forslaget.

Så vil jeg til diskussionen om, hvorvidt det er den rigtige vej at gå, bare spørge fru Elisabeth Geday, om ikke det er korrekt, at et land ved at gå foran kan være med til at påvirke andre lande og herunder internationale organisationer til at følge med. For vi er helt enige i, at vi selvfølgelig skal have det udbredt til hele EU, til hele Verdenshandelsorganisationen osv., men lige præcis det der med at gå foran kan gøre, at man så kan være med til at sætte gang i en proces, som det ellers kan tage meget lang tid at få i gang.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Jo, det kan sådan set være rigtigt, men når det handler om handel, som det altså gør her, vil jeg i hvert fald sige, at som minimum skulle der være tale om EU-regler, for jeg ser ikke Danmark som et land, der isoleret vedtager den her type beslutninger, uden at det skal ses i sammenhæng med det store indre marked, som de 27 EU-lande udgør.

Så under alle omstændigheder ville jeg sige, at den her slags ting skulle besluttes på EU-niveau. Det ville også betyde, at man kunne få en langt større vægt i forhold til verdenshandelen, for så ville det virkelig være en stor aktør på verdensmarkedet, som gik ud og stillede krav om dokumentation i alle led.

Men det er klart, at et eller andet sted skal diskussionen starte her i Folketingssalen. Vi skal ikke tro, at det her ikke er en diskussion, som ikke allerede føres ude i virksomhederne, og dengangne Etikbasen er jo et godt eksempel på, at man også tidligere har forsøgt at sparke den her diskussion i gang på dansk plan – med begrænset held desværre, men den skal nok komme. Jeg tror bare, at det bliver sådan en blanding af, at i en lang årrække vil vi se en række frivillige initiativer, som vi så kan støtte op om, f.eks. ved at fremme det etisk korrekte offentlige indkøb, men senere kan vi måske nå frem til nogle mere bindende internationale aftaler, som vil fremme større gennemsigtighed for forbrugerne.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jo, men lige præcis ved at gå foran kan man jo i nogle tilfælde påvirke debatten, så der faktisk sker noget også internationalt.

Lad os bare tage diskussionen om transfedtsyrer, som jo gjorde, at McDonald i Danmark opgav at bruge det her kræftfremkaldende fedt til at lave deres pommes frites. Det har jo bredt sig til store dele af McDonaldkondernen nu, og jeg læser, at i New York er man ved at få alle restauranter til at forbyde anvendelsen af transfedtsyrer. Derfor ved vi også godt, at selv om EU er ude efter os i det her spørgsmål, så taber EU, og de andre lande kommer til at gå samme vej som Danmark.

Det var vel også det, der var begrundelsen for debatten, der var lige før den her diskussion, nemlig om ernæringsmærket, hvor vi besluttede os for, fordi EU er fodslæbende, at Danmark går